

Sygn. akt I C 658/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: Ewelina Świrta

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2014 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa M. C.

przeciwko J. K.

o zapłatę 31.816,00 zł

zasądza od pozwanego J. K. na rzecz powoda M. C. kwotę 31.816,00 zł (trzydzieści jeden tysięcy osiemset szesnaście złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 13 maja 2013 r. oraz tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 7.143,73 zł (siedem tysięcy sto czterdzieści trzy złote 73/100).

(...)

UZASADNIENIE

Powód M. C. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. K. kwoty 31.816,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania w kwocie 4.800 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 17 maja 2002 r. zawarł z E. B. umowę dzierżawy nieruchomości rolnych położonych w S. działka nr (...) na okres 10 lat. Umowa wygasła w dniu 17 maja 2012 r., mimo o na dzierżawionych poprzednio gruntach powód nadal uprawiał zboża. Pismem z dnia 19 maja 2011 r. jedyna spadkobierczyni E. B., jego córka E. K. zobowiązała się przedłużyć z M. C. umowę dzierżawy zawartą przez jej ojca na kolejny okres 10 lat. We wrześniu 2012 r. powód na opisanej powyżej działce rozpoczął prace polowe w celu zasiania na niej zboża (pszenicy). Wiosną 2013 r. powód nawoził zasiane zboże. W styczniu 2013 r., powód dowiedział się, że E. K. nie przedłuży z nim umowy, bowiem zawarła umowę dzierżawy wskazanych powyżej działki nr (...) z pozwanym J. K.. W dniu 26 kwietnia 2013 r. powód dowiedział się, że pozwany sieje na działce nr (...). Na tej działce powód jesienią 2012 r. zasiał pszenicę, która miała już około 20 cm. J. K. przyznał się, że w dniu 25 kwietnia 2013 r. zdarł zboże zasiane przez powoda. Powód wskazał, że z działki zbierał około 32,8 tony pszenicy, co przy cenie z maja 2013 r. dałoby kwotę 31.816 zł.

Pozwany J. K. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu podniósł, że powód M. C. nie był uprawniony do korzystania z gruntów rolnych, w tym z działki rolnej o nr (...) o pow. 5,47 ha, stanowiących własność E. K., gdyż wiedział o wygaśnięciu dotychczasowej umowy dzierżawy w dniu 12 maja 2012 r. Pozwany wskazał, że do zawarcia nowej umowy nie doszło, na skutek braku porozumienia co do istotnych elementów umowy dzierżawy, a powód w rozmowie z właścicielką działki stwierdził, że nie będzie uzgadniał z nią nowych warunków finansowych umowy (czynsz), ponieważ wg niego oświadczenie E. K. z dnia 19 maja 2011 r. o zobowiązaniu do przedłużania umowy jest w istocie tą nową umową dzierżawy i nie jest zobowiązany do płacenia czynszu.

Podniósł nadto, że właścicielka działki nie wyraziła zgody na takie warunki, a rzekoma kontynuacja umowy dzierżawy, na którą powołuje się powód, nie miała miejsca i jest wytworem jego domysłów. Zdaniem pozwanego powód wszelkie prace polowe na przedmiotowej działce gruntu wykonał bezprawnie, bezumownie, nie mając do tego żadnego upoważnienia właściciela działki.

Niezależnie od tego pozwany zakwestionował wysokość żądanej kwoty odszkodowania, jako zbyt wygórowanej i zaprzeczył, aby powód zużył 1,4 tony materiału siewnego, bowiem sąsiadująca z działką nr (...) działka nr (...) (o pow. 0,71ha) została obsiana tym samym materiałem siewnym. Co do wartości paliwa i nawozów, powód nie uwzględnił innych gruntów, które uprawia. Powód otrzymał zwrot części podatku akcyzowego. Z doświadczenia życiowego pozwanego wynika, że nie jest możliwe, aby powód zbierał 6 ton zboża z hektara, gdyż przeciętna ilość dla rejonu B. wynosi pomiędzy 3 a 4 tony. Pozwany chciał ugodowo załatwić sprawę, ale powód nie określił swojego stanowiska.

Ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew, powód podtrzymał swoje żądanie w całości, a w toku sprawy strony prowadziły pertraktacje ugodowe, nie doszły jednak do porozumienia w sprawie ostatecznej kwoty zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

J. K. zniszczył uprawy na działce nr (...), poczynione przez M. C. i nie zapłacił za ich zniszczenie pomimo wezwania. Zaproponował jedynie zapłatę 5 000 zł na rozprawie 15 października 2013 roku.

/bezsporne/

Ojciec E. K., który zmarł w 2011 roku, E. B., zawarł z powodem M. C. w dniu 17 maja 2002 r. na okres 10 lat, umowę dzierżawy gruntów ornych o powierzchni 12,93 ha, położonych w S..

Dowód:

- umowa – k. 16 – 18;

Spadkobierczyni E. E. K. w dniu 19 maja 2011 r., oświadczyła M. C., że jako jedyna spadkobierczyni ojca, zobowiązuje się do przedłużenia umowy dzierżawy zawartej z powodem na grunty rolne o pow. 12,93 ha po roku 2012, na co najmniej okres 10 lat.

Dowód:

- oświadczenie – k.19;
- zeznania świadka E. K. – k. 88 i 88 odwrot;

M. C. zawarł z B. w K. umowę o kredyt inwestycyjny na zakup kombajnu zbożowego (...) i zakupił pszenice do siewu oraz nawozy i dokonał zasiewów, a uprawy zniszczył J. K..

Dowód:

- umowa – k. 22;
- faktury K- 25 -30
- zdjęcie K- 23, 31
- zeznania świadka J. S. K- 88-89

E. K. w dniu 22 listopada 2012 r. zawarła z J. K. umowę dzierżawy działki nr (...).

Dowód:

- umowa – k. 139;

Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 31 816 zł 10 maja 2013 roku za zniszczenie upraw.

Dowód:

- wezwanie k- 11, 12

Biegły sądowy z zakresu technologii i upraw roślin J. O. wysokość szkody, jaką poniósł M. C., na skutek zniszczenia zasiewów przez J. K., określił na kwotę 31.856,00 zł, bez uwzględnienia wartości utraconej słomy, a przy uwzględnieniu zbioru słomy na kwotę 35.289,00 zł. Biegły ponadto wskazał, że pozwany, będąc rolnikiem, po przejęciu pola, nie powinien zaorywać uprawy pszenicy, która dobrze przetrzymała i winien uprawę doprowadzić do końca, do fazy zbioru,. Biegły wskazał, że po zaoraniu pozwany otrzymał pole dobrze nawiezione nawozami mineralnymi.

Dowód:

- opinia – k. 120 – 128;

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd zważył, co następuje:

W oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności opinię biegłego i fakt, że zniszczenie zasiewów poczynionych przez M. C. , przez J. K. było bezsporne, powództwo należało uwzględnić w całości.

Przepis art. 415 kc stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Bezprawność stanowi przedmiotową cechę czynu sprawcy. Judykatura wskazuje, że bezprawność zachowania polega na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających zarówno z wyraźnych przepisów, zwyczajów, utartej praktyki, jak i zasad współżycia społecznego (wyrok SN z dnia 22 września 1986 r., IV CR 279/86, LEX nr 530539). Bezprawność oznacza ujemną ocenę porządku prawnego o zachowaniu się sprawcy szkody. Przy czym zachowaniem bezprawnym będzie zachowanie sprzeczne się porządkowi prawnemu jako całości, niezależnie od tego, czy jest ono zawinione, czy też niezawinione (zob. B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, Wina lekarza..., s. 121).Bezprawnym zachowaniem się będzie więc takie, które stanowi obiektywne złamanie określonych reguł postępowania, czyli będzie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Przez „porządek prawny” rozumie się nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, ale również nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych, czyli zasad współżycia społecznego (dobrych obyczajów – por. G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 217; M. Nesterowicz (w:) Kodeks..., s. 378). Przyjmuje się, że bezprawność w rozumieniu reżimu deliktowego jest efektem ogólnego, normatywnego zakazu, skutecznego erga omnes, niewyrządzania sobie nawzajem szkody (zob. W. Dubis (w:) Kodeks..., s. 695).W sprawie nie zaszły ani żadne okoliczności wyłączające bezprawność działania pozwanego ani nie zaistniała zgoda powoda na działanie pozwanego.

Jak wskazano w ustaleniach stanu faktycznego, co do faktu zniszczenia zasiewów, czyli bezprawnego działania pozwanego, brak było sporu pomiędzy stronami.

Zdaniem Sądu zasadnie powód wskazywał, że po zakończeniu umowy dzierżawy działał w ramach umowy opisanej w art. 708 k.c.. Przepisy wskazanego działu stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy osoba biorąca nieruchomości rolnej do użytkowania i pobierania pożytków nie jest obowiązana do uiszczania czynszu, lecz tylko do ponoszenia podatków i innych ciężarów związanych z własnością lub z posiadaniem gruntu.

Taki wniosek uzasadnia przesłuchanie stron i świadka oraz oświadczenie świadka E. K., córki E. B., która w dniu 19 maja 2011 r., oświadczyła M. C., że jako jedyna spadkobierczyni ojca, zobowiązuje się do przedłużenia umowy dzierżawy zawartej z powodem na grunty rolne o pow. 12,93 ha po roku 2012, na co najmniej okres 10 lat.

Po dokonaniu powyższych ustaleń do rozstrzygnięcia pozostał spór sprowadzający się do wysokości odszkodowania, jakie należy się powodowi.

Powód wykazał zarówno istnienie szkody jak i jej związek przyczynowy z działaniem pozwanego, a okoliczności te pozostawały bezsporne.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2013 r. II CSK 703/12

W sprawie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym konieczne jest, by powód wskazał na szkodę, którą poniósł oraz pozostające z nią w adekwatnym związku przyczynowym zdarzenie będące jej źródłem. Zdarzenie to musi być działaniem lub zaniechaniem pozwanego albo osób, za które pozwany odpowiada, dającym się zakwalifikować jako bezprawne, a czasami także - w zależności od podstawy odpowiedzialności - jako zawinione.

LEX nr 1383075

Pojęcie szkody w prawie cywilnym nie zostało ustawowo zdefiniowane, ale pod jej pojęciem należy rozumieć wszelki uszczerbek w dobrach lub interesach prawnie chronionych, których poszkodowany doznał wbrew swej woli.

Odszkodowanie ma służyć wyrównaniu uszczerbku majątkowego powstałego w majątku poszkodowanego na skutek szkody, a zatem w niniejszej sprawie pod pojęciem szkody należy rozumieć wysokość poniesionych przez powoda nakładów i kosztów na uprawę pszenicy na działce nr (...) oraz wartość utraconych plonów.

Wartość szkody Sąd ustalił na podstawie opinii powołanego biegłego sądowego z zakresu technologii i upraw roślin, który określił szkodę na kwotę 31.856,00 zł, bez uwzględnienia wartości utraconej słomy, a przy uwzględnieniu zbioru słomy na kwotę 35.289,00 zł, a zatem roszczenie powoda i jego wysokość należało uznać za uzasadnione.

O kosztach orzeczono po myśli przepisu art. 98 § 1 kpc.